

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Вищого державного навчального
закладу України «Буковинський
державний медичний університет»

професор

Т. М. Бойчук

2018 р

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Доктор філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія
(код та найменування спеціальності)

Чернівці, 2018

II - Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	Доктор філософії
Назва галузі знань	22 Охорона здоров'я
Назва спеціальності	221 Стоматологія
Обмеження щодо форм навчання	Дозволяється підготовка за очною (денною) та заочною формами навчання
Кваліфікація освітня, що присвоюється	Доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія»
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія»
Опис предметної області	<p>Об'єктом діяльності особи, якій присвоюється кваліфікація доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», є збереження здоров'я людини, зокрема стоматологічного, профілактика та лікування стоматологічних захворювань; активне впровадження новітніх та власних наукових розробок для попередження та лікування стоматологічних захворювань.</p> <p>Цілями діяльності доктора філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» є реалізація набутих знань, умінь, навичок та розумінь із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін для вирішення усіх аспектів діяльності лікаря-стоматолога в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем за спеціальністю «221 Стоматологія», впровадження методології наукової та педагогічної діяльності для отримання нових фактів, які розширюють сферу знань та спрямовані на розв'язання комплексних проблем науки та практичної медицини, зокрема, стоматології, аналітичних та креативних здібностей, спроможність генерувати ідеї, формулювати заключення та створювати концепції, розробляти наукові проекти, спрямовані на отримання нових знань у сфері медицини, поліпшення діагностики, лікування та профілактики захворювань людини, підтримання здоров'я населення</p> <p style="text-align: center;"><i>Теоретичний зміст предметної області</i></p>

	<p>підготовки базується на знаннях етики та методології наукового дослідження; принципів доказової медицини; здатності володіння сучасними методами наукового дослідження у медицині, зокрема, стоматології; поглибленому засвоєнні спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвитку мовних компетентностей та комунікаційних навичок; стимуляції аналітичних та креативних здібностей; спроможності генерувати ідеї, формулювати заключення та створювати концепції, розробляти наукові проекти, спрямовані на отримання нових знань у сфері медицини, поліпшення діагностики, лікування та профілактики захворювань людини, підтримання здоров'я населення; засвоєнні технологій презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій; здатності впровадження наукових результатів у практичну охорону здоров'я.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Після отримання наукового ступеня доктора філософії випускник має право на здобуття та присудження наукового ступеня доктора наук та відповідних вчених звань.</p> <p>Післядипломна освіта здійснюється відповідно до чинних вимог в залежності від сфери діяльності.</p>

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня доктора філософії

Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки (240 кредитів) і включає освітню та наукову складові.

Наукова складова програми підготовки докторів філософії передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення результатів роботи у вигляді дисертації.

Обсяг освітньої програми складає 30 ЄКТС на базі попередньо здобутого ступеня магістра. Програма включає обов'язкові та елективні навчальні дисципліни. Обсяг навчання за дисциплінами вільного вибору складає не менш як 25%.

Структура навчальної програми спрямована на:

- 1) здобуття глибинних знань зі спеціальності стоматологія, за якою аспірант (ад'юнкт) проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 12 кредитів ЄКТС);
- 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної

етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 4 кредити ЄКТС);

3) набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 6 кредитів ЄКТС);

4) здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить 8 кредитів ЄКТС).

До обсягу освітньої підготовки можуть зараховуватися кредити, отримані кандидатом при вивченні навчальних курсів відповідного освітнього рівня в інших університетах країни та за кордоном, у тому числі он-лайн (за наявності відповідного сертифікату світового взірця).

Кожна установа вищої освіти, що проводить підготовку докторів філософії у сфері стоматології, має право додати свої оригінальні вимоги за умов, що вони відповідають вимогам кваліфікаційного рівня доктора філософії відповідно до Національної та Європейської градації кваліфікацій (8 рівень).

IV - Перелік компетентностей доктора філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія»

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. 3. Здатність проведення наукових досліджень на відповідному рівні. 4. Володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій. 5. Здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу

	<p>інформації з різних джерел.</p> <p>7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>8. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>12. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.</p> <p>13. Здатність оприлюднення результатів наукових досліджень на різних форумах в усній та письмовій формах.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>1. Планування та проведення заходів профілактики, лікування стоматологічних захворювань серед населення.</p> <p>2. Оцінювання та аналіз результатів лабораторних, інструментальних досліджень, експериментальних спостережень.</p> <p>3. Здатність проводити патентно-інформаційні, статистичні дослідження.</p> <p>4. Отримання нових знань (наукових даних) та їх впровадження в науково-практичну та освітню діяльність.</p> <p>5. Розробка проектів наукових досліджень.</p> <p>6. Обробка державної, соціальної та медичної інформації.</p> <p>7. Організація та реалізація педагогічної та наукової діяльності, керування колективом</p>

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей, зазначених у Стандарті, із класифікацією компетентностей НРК рекомендується нижче зазначена матриця відповідності.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.	+	+	+	+
3. Здатність проведення наукових досліджень на відповідному рівні.	+	+	+	+
4. Володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
5. Здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання.	+	+	+	+
6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу	+	+	+	+

інформації з різних джерел.				
7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
8. Здатність працювати у міжнародному контексті	+	+	+	+
9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+		
10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	+	+	+	+
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+	+	+
12. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.	+	+	+	+
13. Здатність оприлюднення результатів наукових досліджень на різних форумах в усній та письмовій формах.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Планування та проведення заходів профілактики, лікування стоматологічних захворювань серед населення.	+	+	+	+
2. Оцінювання та аналіз результатів лабораторних, інструментальних досліджень, експериментальних спостережень.	+	+	+	+
3. Здатність проводити патентно – інформаційні, статистичні дослідження.	+	+	+	+
4. Отримання нових знань (наукових даних) та їх впровадження в науково-практичну та освітню діяльність.	+	+	+	+
5. Розробка проектів наукових досліджень.	+	+	+	+
6. Обробка державної, соціальної та медичної інформації.	+	+	+	+
7. Організація та реалізація педагогічної та наукової діяльності, керування колективом	+	+	+	+

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Результати навчання.

1. Володіти науково-професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.
2. Розуміти предметну область, мати достатню компетентність у виборі методів наукових досліджень, передбаченні їх наукової новизни та практичного значення.
3. Застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.
4. Аналізувати результати наукових досліджень.
5. Виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації освітнього процесу та наукового пізнання.
6. Порівнювати, кількісно та якісно оцінювати, скореговувати очікувані та отримані результати. Осмислювати власні припущення і перевірку зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними.
7. Використовувати мотивацію та стимулювання як внутрішніх, так і зовнішніх чинників в набутті знань з метою удосконалення власних професійних умінь.
8. Давати відповіді на проблемні питання, пов'язані з освітньою та науковою діяльністю. Виконувати вимоги, які ставляться до викладача, дослідника, постійно самоудосконалювати свій професійний та науковий рівень.
9. Враховувати етико-деонтологічні засади (формування почуття колегіальності, моральних засад у здійсненні педагогічної та наукової роботи).
10. Вміти створювати концепцію власних оригінальних наукових досліджень, організовувати наукові дослідження та експерименти.
11. Демонструвати соціальний оптимізм, повагу до етико-деонтологічних принципів.
12. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку з врахуванням системи загальнолюдських цінностей.
13. Дотримуватися методології наукових досліджень.
14. Відтворювати навички виконання окремих методів наукового дослідження.
15. Вдосконалювати уміння з проведення наукових досліджень, передавати особистий досвід їх виконання.
16. Координувати дослідження, модифікувати методи дослідження, комбінувати різні методи дослідження для досягнення поставленої мети.
17. Поєднувати розуміння предметної області, здатність до осмислювання та фахової майстерності для створення власних винаходів, проєктів, можливість навчати інших дослідників.

VI – Форми атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Здобувач вважається атестованим за освітньою складовою програми за умови проходження повного обсягу освітньої програми та успішного складання поточних та підсумкових контролів з дисциплін, передбачених індивідуальним навчальним планом аспіранта (ад'юнкта) та освітньо-науковою програмою аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи).</p> <p>Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Аспірант допускається до захисту дисертації тільки після виконання освітньої складової програми.</p>
<p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дисертація є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. • Стан готовності дисертації аспіранта (ад'юнкта) до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). • Дисертація має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі охорони здоров'я. • За всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо аспірант (ад'юнкта) – автор дисертації. • Оформлення дисертації має відповідати діючим вимогам. • Експертна комісія установи, де виконувалась дисертація, вивчає питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело. • Дисертація оприлюднюється на офіційному сайті закладу вищої освіти, де діє спеціалізована вчена рада, та заплановано публічний захист.

VII - Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти.	<p>Визначені та легітимізовані у документах: Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII, «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009.</p> <p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти; • автономія вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; • здійснення моніторингу якості; • системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітньо-наукового процесу; • постійне підвищення якості освітньо-наукового процесу; • відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • забезпечення дослідницького та освітнього середовища; • удосконалення планування освітньої діяльності: моніторинг та періодичне оновлення освітньої програми; • якісний відбір контингенту здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктор філософії; • якісний відбір наукових керівників до підготовки докторів філософії; • удосконалення матеріально-технічної та науково-методичної баз для реалізації освітньої програми;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення необхідних ресурсів для фінансування підготовки здобувачів вищої освіти за рівнем доктор філософії; • розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітньо-науковим процесом; • забезпечення публічності інформації про діяльність ВНЗ; • створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ВНЗ і здобувачів вищої освіти рівня доктор філософії; • створення ефективної системи запобігання корупції та хабарництву в освітньому процесі ВНЗ.
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми</p>	<p>Освітньо-науковий процес за рівнем доктор філософії здійснюється відповідно до стандарту вищої освіти та розробленої на його основі освітньої програми.</p> <p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми проводиться відповідно до положення, розробленого ВНЗ.</p> <p>Критерії, за якими відбувається перегляд освітньої програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, аспірантами, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці.</p> <p>Показниками сучасності освітньої програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оновлюваність у відповідності до сучасного стану розвитку медицини; • участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітню програму; • позитивні відгуки рецензентів на освітню програму • рівень задоволеності аспірантів змістом освітньої програми; • позитивні відгуки роботодавців наукових опонентів та рецензентів про рівень підготовки аспірантів.

<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання знань, навичок та умінь аспірантів здійснюється у ВНЗ на підставі власного положення про організацію освітнього процесу.</p> <p>Система оцінювання якості підготовки аспірантів включає: вхідний, поточний, семестровий, підсумковий контроль.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Професорсько-викладацький склад ВНЗ підвищує кваліфікацію в Україні і за кордоном.</p> <p>ВНЗ забезпечує різні форми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на 5 років відповідно до п'ятирічного плану-графіку, який затверджується вченою радою ВНЗ та вводиться в дію наказом ректора.</p> <p>ВНЗ має право реалізувати власні програми та форми підвищення кваліфікації (семінари, майстер-класи, тренінги, конференції, вебінари, круглі столи, школи педагогічної майстерності тощо).</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Ресурсами для організації підготовки докторів філософії у ВНЗ є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стандарт вищої освіти за магістерським рівнем спеціальності 221 Стоматологія; • положення про підготовку докторів філософії; • освітньо-наукова програма аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи); • індивідуальний навчальний план аспіранта (ад'юнкта); <p>Відповідно до діючих ліцензійних умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> • належне навчально-методичне забезпечення освітньої складової програми підготовки докторів філософії; • сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; • власна веб-сторінка підрозділу, який відповідає за підготовку докторів філософії; • інтернет-зв'язок; • бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та

	<p>фаховими періодичними виданнями;</p> <ul style="list-style-type: none"> • технічні засоби для навчання та наукових досліджень; • наявність практичних баз (лабораторій) для виконання наукової складової програми підготовки докторів філософії • належне кадрове забезпечення для керування науковими дослідженнями.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	<p>Електронна система збору і аналізу інформації щодо підготовки докторів філософії.</p> <p>Система електронного документообігу.</p> <p>Електронна скринька.</p>
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>На офіційному сайті ВНЗ оприлюднюються: статут, власне положення про організацію освітнього процесу, правила прийому, ступені вищої освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, у тому числі за рівнем доктор філософії, основні дані про освітні програми тощо.</p>
Запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Процедури та заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування колективу ВНЗ, який не сприймає і не допускає академічну нечесність; • створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату; • створення експертних комісій для виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, підручниках, навчальних та методичних виданнях, дисертаціях тощо; • виявлення та притягнення до відповідальності винних у академічному плагіаті.

Прогнозована тематика досліджень

- Вивчення новітніх методів дослідження та лікування в дитячій, ортопедичній, терапевтичній та хірургічній стоматології;
- Визначення етіологічних та патогенетичних чинників найбільш поширених захворювань зубощелепного апарату;
- Аналіз клінічної картини найбільш поширених захворювань зубощелепного апарату, виявлення їх ускладнення;
- Складання плану обстеження хворого та аналіз даних лабораторних та інструментальних обстежень при найбільш поширених захворюваннях зубощелепного апарату та їх ускладненнях, оцінювання прогнозу щодо життя та працездатності хворих;
- Проведення диференціальної діагностики, обґрунтування і формулювання діагнозу найбільш поширених захворювань зубощелепного апарату;
- Визначення тактики ведення (рекомендації щодо вибору ортопедичної конструкції, підготовки ротової порожнини до протезування, реабілітаційні заходи) хворого при найбільш поширених захворюваннях зубощелепного апарату та їх ускладненнях;
- Діагностування та надання медичної допомоги при невідкладних станах в амбулаторній практиці дитячої, ортопедичної, терапевтичної та хірургічної стоматології.
- Проведення первинної і вторинної профілактики, реабілітації хворих з найбільш поширеними захворюваннями зубощелепного апарату.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма третій (освітньо-науковий) рівень, доктор філософії, галузь знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальність – 221 Стоматологія

1. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.
2. Закон України про ліцензування видів господарської діяльності. 02.03.2015 № 222- VIII.

3. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

4. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

5. Наказ МОН України від 19.02.2015 №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

6. Наказ МОН України від 06.11.2015 №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»

8. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". - К.: 2010.

9. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс] // Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>

10. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).

РОЗРОБНИКИ програми:

Голова проектної групи:

Завідувач кафедри
ортопедичної стоматології БДМУ,
д. мед. н., професор,

О. Б. Беліков

Члени проектної групи:

Зав. кафедри хірургічної та
дитячої стоматології БДМУ,
к. мед. н., доцент

Н. Б. Кузняк

Зав. кафедри
терапевтичної стоматології БДМУ,
к. мед. н.

В. М. Батіг